

През това време сръбската интелигенция и книжнина са били под влиянието на немската култура. Виена и Будапеща са давали тон. Едва през втората половина на 19 век се започва развитието на сръбската поезия в народен дух.

Между по известните поети от първата половина на 19 век са: Сима Милутинович, родом от Сараево, автор на цикъл лирико-епичски песни, наречени „Сърбиянка“. В тях се възпява освобождението на Сърбия през 1804-1815 г. под водителството на Карагеоргия и Милоша Обреновича. Книгата е пропита с любов към родината и написана с забележителна живост и красота в изложението, тя произвела силно впечатление на читающия свет. Негов ученик е Петр П. Негош (1813-1854) Написал песен на свободата (Слободиада) възпяване борбата между черногорци и турци. Най популярно е неговото произведение „Горски Вијенац — издржало 14 издания. Това са ред драматически сцени, изобразящи борбата с турци, заговори, военни свещания, картини из черногорския живот от онова време.

Бранко Радичевич (1824 — 1853) внася нова струя в сръбската литература. Естественост, богатство в чувствование, впечатлителност, младост, веселост, жизнерадостност и влюбчивост характеризират неговото творчество. Йован Суботич (1817—1886 г.), Любомир Ненадович († 1895 г.) и Утешенович се явяват с големи дарования и внасят нови веяния в сръбската литература.

Най-новата сръбска литература е в началото на своето развитие. Тя се отличава със самобитност и тясна връзка с народния живот, който представя неизчерпаемо богатство не само по съдържание, а и по форма. Обаче и формата и съдържанието са еднакво странни за чужденеца: не се подава на превод свеобразния синтаксис на езика, неговата пластика, повтарянията, прекрасните типични сравнения, които дават своеобразна прелест на сръбската поезия.

За да се даде верна оценка на тия литературни произведения, необходимо е да се познава живота на сръбското село и, особено тоя на селенина — скотовъдец. Пастирите имат своя особена поезия. Богатия сръбски търговец също представлява особено съсловие. На времето си голяма роля са играли и хайдутите, борили се за независимостта на Сърбия. Своеобразен отпечатък е оставило на сръбското общество църквата с нейните традиции и типичното духовенство. До скоро, в много области на живота е господствувала *задругата*. Тя създава романтическа окраса на дружбените чувства. Целото народно мирозъзерцание се отличава със спокойствието си и философията за покорност пред съдбата.